

szakképzettség, illetve a munkakör szerinti eltérések okozzák. A lakossági jövedelmek kedvező alakulását mutatja a takaréketet-állomány növekedése.

Az egy lakosra számított takaréketet megyénkben továbbra is a legmagasabb az országban, eléri a 14 ezer 400 forintot.

Javult az áru kínálat. A lakosság jövedelmének növekvő hányadát tartós fogyasztási cikkek vásárlására, a szabad idő kulturáltabb eltöltésével összefüggő kiadásokra fordította.

A lakossági szolgáltatások igénybe vételének növekedése gyorsabb volt az áruvásárlás emelkedésénél. A kiemelt szolgáltatások az átlagosnál gyorsabban fejlődtek. A gépjárműjavítás másfélszeresére nőtt, az építőipari javítás, karbantartás fejlődése viszont nem biztosította az igények kielégítését. Új szolgáltatási formák bevezetésére is sor került. A kisiparosok száma tovább növekedett, területi elhelyezkedésük is javult.

A jelentős számú külterületi és tanya i lakosság helyzete kedvezően változott (jobb útvízi viszonyok, házi boltok, községekbe belköltözés stb.).

A tervezettnél (24 ezer) több, 24 ezer 200 lakás épült. Ebből 8 ezer 337 célcsoportos volt. Az előirányzott (2 ezer) munkáslakásnál többlet, 2 ezer 226-ot építettünk. A kiutalt lakások 70 százalékát munkáscsaládok és közel 50 százalékát fiatal házaspárok kapták. Tovább emelkedett a kétszobásnál nagyobb lakások aránya, bár a növekedés az igényeknél kisebb volt. Kedvezőtlen — elsősorban Szegeden —, hogy a lakásigénylők száma továbbra sem esökkent. A gázzal ellátott lakások aránya több mint 90 százalékra emelkedett. A főgáz igények teljes mértékben kielégítést nyertek. Bekapcsolásra került a vezeték-gáz-ellátásba Kistélek.

A közműves ivóvízellátás feltételei — Csanytelek kivételével — a megye minden településén biztosítottak. Megkezdődött a tartalékkutak létesítése a községekben. A szennyvízszomszósítás és -tisztítás üteme az anyagi erőforrások koncentrációja ellenére elmaradt a tervezettől.

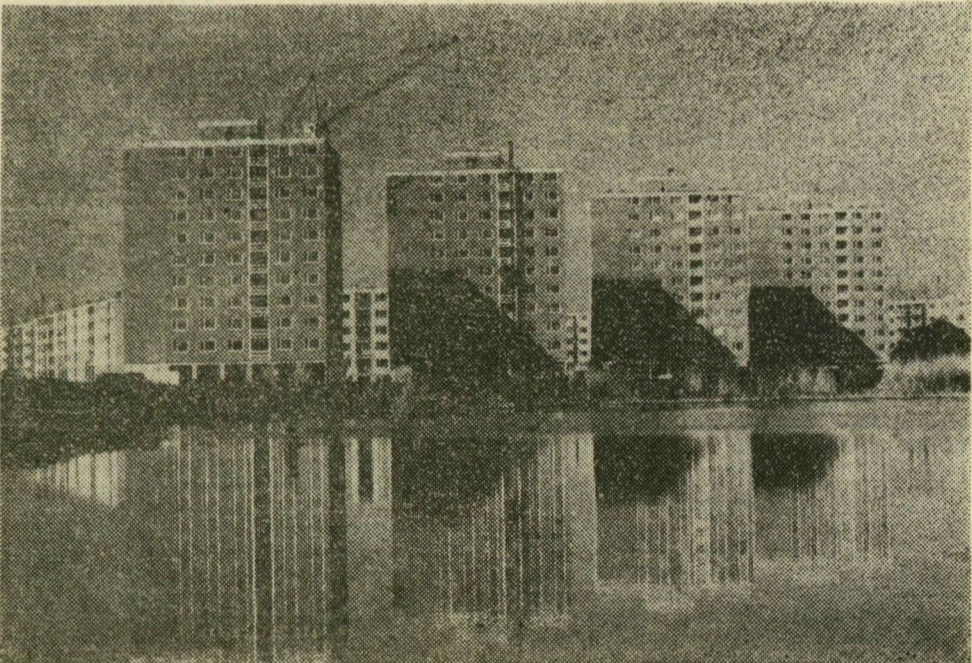
Az életkörülményekre befolyással bíró környezeti tényezők védelme terén a szervezeti keretek létrehozásával kedvezőbb feltételek alakultak ki. Ennek ellenére a természetes vizek minősége tovább romlott, fokozódott a közlekedéssel összefüggő zajártalom és a levegő szennyezettsége. Egyre nagyobb gondot okoz a városokban keletkező hulladék mennyiségi növekedése és annak elhelyezése.

Jelentős mértékben fejlődött az egészségügyi és közoktatási alapellátás. Az eltelt időszakban 340 kórházi ág, közel 800 bölcsődei hely létesült. A tervezettel ellentétben, nem fejeződött be az ópusztaszeri 150 helyes, és nem kezdődött el a Szeged városi szociális otthon építése.

Az óvodai ellátottság — az építési tervek jelentős túlteljesítésével, több mint 4 ezer 800 hely létesítésével — 83 százalékra emelkedett.

Az általános iskolai tantervek száma 294-gyel bővült. (Ebből 112 új építésű.) A demográfiai tényezőktől miatta azonban nem csökkent az egy tanteremre jutó gyermeklétszám. Öt év alatt 160 tanterem szűnt meg — egy részük indokolatlanul — és magas a szükségstantervek száma is. A városokban — elsősorban Szegeden, Szentesen és Hódmezővásárhelyen — az átlagosnál is nagyobb zsúfoltságot okoz, hogy a demográfiai hullám találkozik az új lakótelepekre irányuló nagyméretű költözéssel.

Javultak a középfokú oktatás feltételei: 48 középiskola (ebből 21 új) és 38 szakmunkásképző-intézeti (ebből 22 új) osztályterem létesült.

A szegedi lakóházépítés eredményesen, szervezeten folytatódik

Súlyos gond, hogy az óvodák, az általános iskolák, a középiskolák régi épületeinek felújítására és karbantartására nincs elegendő építőipari kapacitás.

Jelentős fejlesztések történtek a József Attila Tudományegyetemen és a Szegedi Orvostudományi Egyetemen, ugyanakkor a főiskolák fejlesztése elmaradt az igényektől. A József Attila Tudományegyetemnek átadásra került az Április 4. úti általános iskola; megvásárolták a DÉLÉP-től a Pelsőfi Sándor sugárúti volt irodaházat; korszerűsítették a kibernetikai laboratóriumot; felépült a 6 ezer adagos előkészítő- és befejezőkonyha. A Szegedi Orvostudományi Egyetemnek átadták az új elméleti tömböt, a központi kémiai és mikrobiológiai laboratóriumot, a Dóm téri oktatási épületet, a vérrellátó alközpontot; a sugárterápiás részleget. Jelentős mértékben növekedett az egyetemek technikai felszereltsége. Gyökeres változás következett be a nagyműszer-ellátásban, de javult a közép- és kis-műszerrel való ellátottság is.

A népművelés terén jelentős fejlődés, hogy megkezdte működését a körzeti tv-stúdió. Az ifjúsági törvénnyel összhangban kiépült az ifjúsági házak hálózata. Tovább bővült a mártélyi ifjúsági és képzőművészeti tábor. Megkezdődött a Szegedi Nemzeti Színház rekonstrukciója. Épült a szegedi könyvtár és levéltár új objektuma. Folytatódott az Ópusztaszeri Nemzeti Park építése.

Figyelemreméltó eredményt értünk el a sport tárgyi feltételeinek javításában is. Társadalmi összefogással felépült 13 torna-terem. 146 szabadtéri sportpálya-sportudvar. Elkészült a szegedi sportuszoda, tovább fejlesztették a Volán salakmotorpályáit, a DÉLÉP sporttelepét és az SZVSE tornacsarnokát és sportkomplexumát.

10. Az V. ötéves terv célkitűzéseinek megvalósításában jelentős szerepük volt a megye párt-, társadalmi és tömegszervezeteinek.

A pártiszervek és -alapszervezetek gazdaságpolitikai irányító, szervező és ellenőrző munkája minőségileg javult. Ez elősegítette, hogy széles körű, sokoldalú kapcsolat alakult ki a párt- és gazdaságvezetők, párttagok és pártönkivültek, a társadalmi és tömegszervezetek között. Mindez lehetővé tette a helyi és népgazdasági célkitűzések jobb összehangolását, a szemléletformálást, a feladatokat végrehajtásában pedig a cselekvő aktivitást, együttműködést.

A társadalmi és tömegszervezetek a maguk sajátos eszközeivel mozgósítottak és munkálkodtak a középtávú tervekben megfogalmazott célkitűzések valóra váltásáért. Különböző versenyek, akciók, vetélkedők (szocialista munkaverseny, településfejlesztési verseny, építőtáborok, KISZ-védnökségek, munka- és műveltségi vetélkedő stb.) szervezésével, agitációs és propagandatevékenységükkel hozzájárultak az egységes szemlélet és cselekvés kialakításához.

Fejlesztették a tanácsi testületeknek, szakigazgatási szerveknek a területfejlesztési terv megvalósításáért kifejtett tevékenysége.

A megyei pártbizottság köszönetét fejezi ki pártunk tagságának, a munkahelyi kollektíváknak, szocialista brigádoknak, megyénk lakosságának a gazdaságpolitikai célok megvalósításában, településfejlesztési feladataink megoldásában tanúsított aktív közreműködéséért és társadalmi munkájukért.

A VI. ötéves terv gazdaságpolitikai célkitűzései, a területfejlesztés fő irányjai

A VI. ötéves terv időszakában megyénk gazdaságában a párt XII. kongresszusa, az MSZMP KB 1980. november 13-ji és a megyei pártértekezlet 1980. évi határozataiban kitűzött gazdaságpolitikai célok elérését kell biztosítani. E határozatoknak megfelelően, alapvető feladata megyénk gazdasági egységeinek, hogy hozzájáruljanak a népgazdaság egységnyának javításához, a társadalmi termelés hatékonyságának növeléséhez, az életszínvonal megőrzéséhez, az életkörülmények lehetőségeihez igazodó továbbfejlesztéséhez. A következő időszakban területünk gazdasági fejlődését alapvetően befolyásolják:

- a gazdaság felhalmozási lehetőségei — főként a tervidőszak elején — a korábbinál korlátozottabban lesznek. Ezért nagyobb gondot kell fordítani a meglévő állóeszközök karbantartására, állagmegővésre, a kapacitások ésszerű kihasználására;
 - további pótlólagos munkaerő bevonására viszonylag kevés lehetőséggel rendelkezünk. Ezért fokozott jelentőséget kap a munkaerő hatékonyabb foglalkoztatása;
 - a külső és hazai piacokon nem várható az értékesítési lehetőségek könnyebbé válása. A versenyképesség fokozása javuló alkalmazkodóképességgel, rugalmasabb reakciókkal kíván.
- Mindezek figyelembevételével a VI. ötéves tervben megyénk gazdaságfejlesztési célkitűzéseinek megvalósításában döntő szerepet karnak meglévő adottságaink helyi erőforrásaink:

- a kedvező természeti feltételek: klíma- és talajadottságok; vízszervezési lehetőségek; kitermelhető energiaforrások (köföldai, földgáz, termálvíz);
 - a földrajzi fekvésből származó lehetőségek: határ menti és regionális gazdasági együttműködés, idegenforgalmi felvonások;
 - a kialakult, magas urbanizáltságú település-hálózatunk, illetve további korszerűsítése;
 - a mezőgazdaságban talajjavításból és a komplex vízrendezésből adódó lehetőségek: a termőföld fokozott védelme és visszanervezés (romos, tanvák felszámolása, parlagon hagyott területek termelésbe vonása, szénhidrogénkitermeléshez igénybe vett területek gyorsabb rekultiválása stb.);
 - a foglalkoztatottság hatékonyságának emelése; az anyagmozgatásban, adminisztratív munkakörökben, gépesíthető munkahelyeken stb., alacsony hatásfokon foglalkoztatott munkaerő átcsoportosítása;
 - a gazdasági egységeink technikai felszereltségében mutatkozó lemaradás mérséklése; a műszaki fejlesztés meggyorsításával;
 - a gazdaság számos területén (építőipari, szak-, szerelőipari tevékenység, zöldféldolgozás, exportáru-szállítás stb.) meglévő szűk keresztmetszetek feloldása;
 - a hagyományos, könnyű- és élelmiszeriparban, a speciális mezőgazdasági kultúráink művelése során szerzett tapasztalatok hasznosítása;
 - az előző ötéves tervidőszakokban kiépült korszerű termelési kapacitások (szénhidrogén-bányászat, építőanyagipar, műszaki gumiumgyártás, alumíniumfeldolgozás, kábelgyártás, öntőfejlesztés, hűseldolgozás, kertészeti telepek stb.) és tárolóterek optimális kihasználása;
 - a kiépült termelő és szociális infrastruktúrájának hatékony felhasználása, a vízi szállítás arányának növelése;
 - a tudomány eredményeinek fokozottabb felhasználása a termelési folyamatokban, a gazdasági egységek irányításában, szervezésében és ellenőrzésében, különösen a területünkön működő tudományos kutató- és a gazdálkodó egységek közti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésével.
- A népgazdasági tervben meghatározott gazdaságpolitikai célokat alapul véve, a megyénk gazdasági fejlesztésében, lakosságunk életkörülményeinek alakításában az alábbi főbb célkitűzések megvalósítására törekszünk:

- 1. Az 1981—85 közötti években előrelátólag 35—40 milliárd forint értékű beruházásra lesz lehetőség. Beruházási gyakorlatunkban alapvetően érvényesítsük:
 - az erőforrások tervszerűbb, ésszerűen takarékos felhasználását, a beruházási tevékenység szerveztségének jelentős javítását;
 - a hitel források fokozottabb igénybe vételét, a lakóhelyi feltételek javítására az egvényi megtakarítások és a lakosság társadalmi munkájának felhasználását;
 - az infrastruktúra további fejlesztése-

- re a kialakult beruházási arányok fenntartását;
- a vállalati fejlesztési politikában a népgazdasági egyensúly javítását szolgáló, illetve a műszaki fejlődést gyorsító rekonstrukciós jellegű beruházások előnyben részesítését, biztosítva a gépbeszerzések arányának növekedését;
- a megye gazdálkodó szerveinek minél nagyobb arányú kapcsolódását a központi fejlesztési programokhoz, az ezekhez járó kedvezményes fejlesztési lehetőségek biztosítását;
- a meglévő állóeszköz-állomány fokozottabb védelmét, korszerűsítéssel kombinált felújítását.

2. A foglalkoztatási lehetőségek alakulásában kevésbé számolhatunk az eddigiekhez hasonló mértékű létszám felszabadulással a mezőgazdaságból, illetve a népesség mechanikai mozgásával. A foglalkoztatáspolitikában fokozottan helyezzük előtérbe:

- az először munkát vállaló fiatalok (körülbelül 26 ezer fő) zavartalan elhelyezkedésének biztosítását, a háztartásban dolgozó, valamint a gyesen levő nők munkavállalásának előkészítését, a még munkaképes nyugdíjasok bevonását, a mechanikai népességmozgás által nyerhető munkaerő-lehetőségek biztosítását, külterületen élő, illetve községekben lakóhelyhez kötött munkaerő felhasználása érdekében a bedolgozás kiterjesztését, a megváltozott munkaképességűek rehabilitációjának elősegítését;
- a rendelkezésre álló munkaerő hatékony foglalkoztatását, a népgazdaságilag indokolt munkaerő kielégítését. Ennek érdekében a középiskolai képzésben indokolt a szakmunkásképzés előző tervidőszakban kialakított magas arányának fenntartása, illetve a reális igények figyelembevételével a képzés szakmai struktúrájának módosítása. A teljes foglalkoztatás fenntartása mellett tervszerű tanácsai koordinálással elő kell segíteni a termelési szerkezet változásai által szükségessé váló munkaerő-átcsoportosításokat átképzést és továbbképzést;
- a vállalatok tanácsok összehangolt előkészítő tevékenységével biztosítani az ötanos munkahétre való zavartalan áttérést.

- 3. A takarékos gazdálkodás érdekében fontos feladatunk a kormány energiagazdálkodási programja végrehajtásának biztosítása:
 - a beruházások energiatakarékos kivitelezésével, az energiaforrások ésszerű felhasználásával;
 - energiamegtakarítással járó racionalizálási megoldások, technológiai eljárások bevezetésével;
 - ipari, mező- és erdőgazdasági hulladékok, fáklyakon elégetett gáz felhasználásával, a növekvő arányban képződő alacsony nyomású földgáz helyi hasznosításával helyettesítjük a költségesebb energiaforrásokat (pl. fűtőolaj);
 - a termálvíz-hasznosítás erőteljesebb növelésével (mezőgazdasági termény-szállítás, ipari, kommunális hőigény kielégítése, gyógyászati hasznosítás stb.);

- 4. Gazdasági fejlődésünk gyorsítása a tudományos bázisok, szellemi erőforrásaink jobb hasznosítását, a tudomány és a gazdaság kapcsolatának szorosabbra fűzését teszi szükségessé;
 - a megyében működő kutatóhelyeken fokozottabban állítsuk előtérbe a közvetlen gazdasági tevékenységet szolgáló kutatásokat. E feladatok megvalósításában kapjanak elsőbbséget a központi kiemelt, de helyileg is hasznosítható kutatások (gyógyszer-, növényvédőszer-, intermediergyártás, fehérje, interferon és mezőgazdasági hozamok növelését szolgáló kutatások stb.);
 - a termelő, szolgáltató szervezetek gyorsítsák meg — licencet vásárlására, kutatóintézeti együttműködésre, valamint saját kutatóbázisokra alapozva — a műszaki fejlesztés fő irányainak (termékek színvonalának, minőségének emelése; energia- és anyagfelhasználás ésszerűsítése; technológiák korszerűsítése; háttérpapi gyártás tömegszerszűségének növelése) megfelelő kutatási eredmények, korszerű szervezési eljárások, számítástechnikai eszközök gyakorlati alkalmazását.

5. Megyénk településeinek és egyes tájegységeinek fejlesztését a termelőerők ésszerű területi elhelyezkedésének folytatásával, a helyi adottságok hatékonyabb

(Folytatás a 4. oldalon.)